

ÎNCHEIERE

03 iulie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Oleg Sternioală
Victor Burduh
Galina Stratulat

examinând admisibilitatea recursului declarat de Asociația pentru Studii Sociale Aplicate „ASSTREIA”, reprezentată de avocatul Radu Cezar Crețu, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Vitalie Țurcanu și Igor Țurcanu împotriva Asociației pentru Studii Sociale Aplicate „ASSTREIA” cu privire la încasarea onorariilor și a cheltuielilor pentru deplasări de serviciu, împotriva deciziei din 19 decembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău prin care a fost respins apelul declarat de Asociația pentru Studii Sociale Aplicate „ASSTREIA” și menținută hotărârea din 28 martie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central,

c o n s t a ț ă :

La 30 august 2017 Vitalie Țurcanu și Igor Țurcanu au depus cerere de chemare în judecată împotriva ASSA „ASSTREIA” cu privire la încasarea onorariilor și a cheltuielilor pentru deplasări de serviciu.

În motivarea acțiunii a fost invocat că în anul 2014, Igor Țurcanu a elaborat pentru Primăria orașului Ungheni un proiect complex de finanțare pentru reconstrucția și reutilizarea termoenergetică a Grădiniței „Licurici” nr. 11 din orașul Ungheni cu un buget total de 1.2 mln. euro. Proiectul a fost desemnat câștigător la Concursul internațional de proiecte în cadrul Convenției europene a Primarilor și a fost contractat spre finanțare la 19-20 decembrie 2014.

Au menționat că din partea Uniunii Europene drept Autoritate Contractantă este Delegația Uniunii Europene în Republica Moldova, iar din partea Republicii Moldova părți semnatare sunt ASSA „ASSTREIA” și Primăria orașului Ungheni.

Conform conceptului Proiectului „Renewables and Energy Efficiency for Public Buildings- REEPB”, ASSA „ASSTREIA” a fost desemnată să gestioneze partea financiară a proiectului sub conducerea Managerului de Proiect din Partea ASSA „ASSTREIA”-Svetlana Chesari, primind în acest scop pe contul organizației nonguvernamentale pe care o conduce o sumă de 430 000 euro la data de 9 martie 2015.

Reclamanții au relatat că Primăria Ungheni, la rândul său este responsabilă de partea tehnică a proiectului, desemnând în acest sens Coordonatorul de proiect în persoana lui Igor Țurcanu. Vitalie Țurcanu a fost desemnat în calitate de Expert de Mediu/Environmental Expert.

Astfel, reclamantii au semnat cu ASSA „ASSTREIA” Convențiile Civile nr. 02 și 07 la 22 decembrie 2014 pe o durată de 36 luni. Finanțatorul Extern a aprobat pentru Igor Țurcanu un onorariu de 1600 de euro pe lună pentru 36 luni consecutive, iar pentru Vitalie Țurcanu un onorariu de 975 de euro pentru 36 de luni consecutive. Toate achitățile (onorariile, cheltuielile de transport, deplasări/per/diem) au fost puse conform contractelor semnate în responsabilitatea ASSA „ASSTREIA” și nu pot fi modificate cantitativ și nici utilizate cu abateri de la liniile aprobate ale Bugetului General al proiectului REEPB. Ei au statut de experți independenți.

Au specificat că, ASSA „ASSTREIA”, condusă de Svetlana Chesari a achitat cu mari dificultăți onorariile pentru Experți și Costurile pentru deplasări pe ruta Hîncești-Chișinău- Ungheni sub formă de per/diemuri a câte 50 de euro unitatea până în luna ianuarie 2017, însă din ianuarie 2017 ASSA „ASSTREIA” a încetat în mod fraudulos și criminal orice plăți conform contractelor semnate cu Experții de proiect.

În acest mod, Vitalie Țurcanu și Igor Țurcanu au fost lipsiți de unica sursă de existență, fiind puse în pericol drepturile și interesele lor legitime, garantate de legile Republicii Moldova și acordurile internaționale la care a aderat benevol. Cu atât mai revoltător este faptul neîndeplinirii obligațiilor contractuale de către părât, cu cât acesta este parte semnatară la Acordul de Grant pentru proiectul REEPB cu Uniunea Europeană reprezentată de Delegația UE în Moldova.

Au evidențiat că, au depus eforturi colosale de a convinge ASSA „ASSTREIA” sa-și onoreze datoriile contractuale, dar notificările au fost ignorate.

De asemenea, la 20 iunie 2017, conform încheierii din 2 iunie 2017 a Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău, reclamantii au depus cerere prealabilă către ASSA „ASSTREIA”, însă până în prezent nu au primit nici un răspuns.

Au solicitat obligarea ASSA „ASSTREIA” să achite onorariile pentru ultimele 7 luni de Proiect (ianuarie- august 2017) lui Vitalie Țurcanu în sumă de 6825 de euro (în MDL la curs InfoEuro) și lui Igor Țurcanu în mărime de 11200 de euro (în MDL la curs InfoEuro); să achite lui Vitalie Țurcanu suma de 50 de euro per/diem pentru deplasările în scop de serviciu la Ungheni în ianuarie-februarie 2017, și lui Igor Țurcanu suma de 150 de euro drept per/diemuri pentru deplasările nr. 16, 17 și 18 la Ungheni în scopul implementării proiectului REEPB, conform limitelor bugetare stabilite de UE.

Prin hotărârea din 28 martie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central s-a admis parțial acțiunea; s-a încasat de la ASSA „ASSTREIA” în beneficiul lui Vitalie Țurcanu, în temeiul Convenției civile de prestări servicii nr.02 din 22 decembrie 2014 onorariul pentru perioada ianuarie 2017 - martie 2017 în sumă de 2925 de euro și a sumei de 50 de euro pentru deplasările în ianuarie - februarie 2017, în total suma de 3075 de euro, echivalentul în valută națională conform cursului oficial al Băncii Naționale a Moldovei la momentul executării hotărârii; s-a încasat de la ASSA „ASSTREIA” în beneficiul lui Igor Țurcanu, în temeiul Convenției civile de prestări servicii nr.7 din 22 decembrie 2014 onorariul pentru perioada ianuarie 2017 - martie 2017 în sumă de 4800 de euro și a sumei de 150 de euro pentru deplasările nr. 16, 17 și 18, în total 4950 de euro, echivalentul în valută națională conform cursului oficial al Băncii Naționale a Moldovei la momentul

executării hotărârii; s-a încasat de la ASSA „ASSTREIA” în beneficiul statului taxa de stat în sumă de 4932,96 de lei. În rest acțiunea a s-a respins.

La 24 aprilie 2018 ASSA „ASSTREIA” a declarat apel împotriva hotărârii din 28 martie 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Central, solicitând admiterea acestuia, casarea parțială a hotărârii primei instanțe în partea admiterii parțiale a acțiunii cu emiterea în partea dată a unei noi hotărâri de respingere a acțiunii.

Prin decizia din 19 decembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău s-a respins apelul declarat de ASSA „ASSTREIA” și s-a menținut hotărârea din 28 martie 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Central.

În acest sens, instanța de apel a constată că, instanța de fond a dat o apreciere corectă raportului juridic stabilit între părți, a constatat și elucidate pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei, concluziile instanței de fond expuse în hotărâre fiind în corespundere cu probele administrate.

La 22 martie 2019 ASSA „ASSTREIA”, reprezentată de avocatul Radu Cezar Crețu a declarat recurs împotriva deciziei din 19 decembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care a solicitat admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe cu pronunțarea unei noi hotărâri de respingere integrală a acțiunii.

În motivarea recursului a invocat dezacordul cu hotărârile instanțelor ierarhic inferioare, menționând că instanțele la emiterea acestora au aplicat și interpretat eronat normele de drept material, nu au stabilit toate circumstanțele cauzei și nu au apreciat obiectiv împrejurările.

În contextul prevederilor art. 434 alin.(1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la data de 19 decembrie 2018.

Materialele cauzei atestă că decizia instanței de apel a fost expediată părților la data de 21 ianuarie 2019, fiind recepționată de către reprezentantul ASSA „ASSTREIA”, avocatul Radu Cezar Crețu la 23 ianuarie 2019, fapt confirmat de către recurentă în recurs (f.d.188-193).

Astfel, recursul declarat la data de 23 martie 2019, este în termen.

Examinând temeiurile recursului declarat de ASSA „ASSTREIA”, reprezentată de avocatul Radu Cezar Crețu, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul drept inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sânt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către

instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de ASSA „ASSTREIA”, reprezentată de avocatul Radu Cezar Crețu, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei contestate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432. alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, completul Colegiului precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin.(4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă, din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a recunoaște recursul declarat de ASSA „ASSTREIA”, reprezentată de avocatul Radu Cezar Crețu, ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu art. 433 lit. a), 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Asociația pentru Studii Sociale Aplicate „ASSTREIA”, reprezentată de avocatul Radu Cezar Crețu împotriva deciziei din 19 decembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Oleg Sternioală

judecătorii

Victor Burduh

Galina Stratulat